

Acta 2a Comissió de Seguiment del Pla de Barris de la Barceloneta 2025-2028

Procés	Pla de Barris 2025 - 2028
Nom de la sessió	Pla de Barris de la Barceloneta
Data i lloc	26 de febrer 2025 – Centre Cívic Barceloneta (carrer de la Conreria, 1, Ciutat Vella, 08003 Barcelona) 18:00h - 20:00h

1.- Nombre d'assistents

Total	18 persones
--------------	-------------

2.- Llistat d'entitats i tècnics participants

- ACIB Barceloneta
- AMPA Mediterrània
- Associació Barceloneta Alerta
- Associació de Geganters de la Barceloneta
- Associació de Veïns Barri Mariner
- Associació de Veïns de la Barceloneta
- Associació de Veïns i Veïnes de l'Òstia
- BComú
- Biblioteca Barceloneta - La Fraternitat
- Centre de Serveis Socials Barceloneta
- Club Natació Atlètic-Barceloneta
- Junts per Barcelona
- Pla Comunitari Barceloneta

Tècnics/es

- Mireia Valls – Cap de Projecte del Pla de Barris de la Barceloneta
- Ares Gabàs, coordinadora d'Adaptació Climàtica i Espai Públic de Pla de Barris

3.- Resum de les intervencions recollides durant la sessió

Les intervencions durant la sessió es van desenvolupar al voltant de les línies estratègiques consolidades a partir de les propostes de la primera sessió de la Comissió de Seguiment i de reunions posteriors amb agents del territori. En educació i cultura es va proposar ampliar les accions d'educació contínua per a adults i l'edat d'incidència en activitats artístiques. Respecte a l'espai públic i accessibilitat, la línia es va validar sense intervencions, així com

en el cas de la línia habitatge i rehabilitació. Pel que fa a salut, benestar i comunitat, es va plantejar el reforç de la difusió de les iniciatives d'alfabetització digital i les accions contra la soledat no desitjada, així com d'articular els projectes existents amb els diferents àmbits de planificació estratègica al districte. En relació a la línia de desenvolupament socioeconòmic i ocupació, es va assenyalar la importància d'evitar la duplicitat d'iniciatives amb altres plans, així com d'impulsar la reobertura de parades del mercat per incentivar l'ocupació local. Pel que fa a adaptació climàtica, transició energètica i verd urbà, es va parlar de la coordinació amb el Pla Clima i la dificultat d'actuar en habitatges privats, tot i que es van proposar mesures divulgatives. També es va valorar la instal·lació de plaques fotovoltaïques en espais públics i es va introduir la necessitat de fomentar el reciclatge. Respecte a la proposta de governança, es va destacar que els espais de treball comunitari podran adaptar-se segons el desplegament del Pla de Barris i es va debatre sobre les estratègies de comunicació dels processos participatius.

4.- Breu descripció de la presentació de continguts

La sessió es va iniciar amb una explicació sobre el procés d'incorporació i revisió d'accions i propostes per a les línies estratègiques del Pla de Barris, tenint en consideració les aportacions de la 1ª reunió de la Comissió de Seguiment (23/01/2025). Durant la primera part de la sessió es van revisar els sis àmbits de treball del pla, fent especial èmfasi en el retorn de les aportacions de la primera sessió de la Comissió de Seguiment (identificant les que han estat acceptades, les que resten pendents d'estudi, i les que, per motius diversos, no es poden incorporar al Pla de Barris). Una segona part de la sessió va enfocar-se a treballar qüestions clau amb relació a la governança del Pla i a la previsió de processos participatius.

A la sessió es van revisar les línies estratègiques proposades, incloent-hi:

- **Educació i cultura:** es realitza un repàs de les propostes que s'han validat i quines estan subjectes a estudi, així com aquelles que no compten amb la validació o queden fora del marc del Pla. Específicament, es planteja la incorporació d'una proposta referent a la reducció de les desigualtats culturals, amb la inclusió d'activitat extraescolar de música i exploració del projecte *Maker Convent*. Amb relació a l'eix d'acompanyament i suport a adolescents, s'han incorporat tres propostes: acompanyament familiar en l'orientació cap a l'educació post-obligatòria, promoció del lleure educatiu amb joves +16 i generació d'oferta d'activitats artístiques i culturals per a adolescents. Pel que fa a l'eix de suport i reforç dels espais educatius més enllà del centre escolar, s'ha inclòs una nova acció per generar una oferta

d'extraescolars en l'àmbit de barri. I per a l'eix referent a la comunitat educativa, s'explica que no s'ha incorporat la contractació de figures tècniques per a les AFAS ja que no aplica a Pla de Barris.

- **Espai públic i accessibilitat:** es realitza un repàs de les propostes que s'han validat i quines estan subjectes a estudi, així com aquelles que no compten amb la validació o queden fora del marc del marc del Pla. Es planteja la creació de l'eix "Teixint comunitat a la Maquinista", el qual és transversal a diverses línies estratègiques. En aquest àmbit s'ha afegit la intervenció i millora de les places Pompeu Gener i Antoni Genescà i Coromines. Dins l'eix de millora de la qualitat de l'espai públic, s'ha incorporat la millora senyalística vertical del barri per tal de facilitar la mobilitat dels vianants. Per als altres eixos no s'han incorporat canvis.
- **Habitatge i rehabilitació:** es realitza un repàs de les propostes que s'han validat i quines estan subjectes a estudi, així com aquelles que no compten amb la validació o queden fora del marc del marc del pla. Es menciona la previsió de noves accions dins l'eix "Teixint comunitat a la Maquinista", referents a la promoció d'un ús social i col·lectiu dels locals de l'entorn de la Maquinista, suport a les comunitats de propietaris i mediació i suport a les comunitats veïnals per millor a la convivència. Per als altres eixos no s'han incorporat canvis.
- **Salut, benestar i comunitat:** es realitza un repàs de les propostes que s'han validat i quines estan subjectes a estudi, així com aquelles que no compten amb la validació o queden fora del marc del marc del Pla. Es manifesta la previsió de noves accions dins l'eix "Teixint comunitat a la maquinista", amb relació a la dinamització de l'entorn de la Maquinista a través d'activitats lúdiques i de lleure, així com la creació d'una xarxa de suport veïnal. Relacionat amb l'eix de promoció de benestar emocional al barri, s'ha promogut una reordenació de les accions inicialment proposades. Pel que fa a l'eix de combat a la soledat no volguda, s'ha comentat de valorar els projectes que ja estan en marxa al barri, en el marc de Barceloneta intercultural, es crea un nou programa de dones líders de comunitats d'orígens diversos. Finalment, s'ha explicat la creació d'un eix per treballar el sensellarisme, amb caràcter exploratori.
- **Desenvolupament socioeconòmic i ocupació:** es realitza un repàs de les propostes que s'han validat i quines estan subjectes a estudi, així com aquelles que no compten amb la validació o queden fora del marc del marc del Pla. S'explica la continuïtat de l'estructura de la línia, amb l'excepció de l'eix d'enfortiment de l'economia de proximitat, amb la proposta d'una acció per explorar mesures de promoció del comerç de necessitats bàsiques i de proximitat.
- **Adaptació climàtica, transició energètica i verd urbà:** es realitza un repàs de les propostes que s'han validat i quines estan subjectes a estudi, així com aquelles que

no compten amb la validació o queden fora del marc del pla. Es comenta la incorporació d'una nova acció dins l'eix "Teixint comunitat a la maquinista", relacionada amb la proposta per explorar i valorar la creació d'un hort urbà. Pel que fa a l'eix per a l'acceleració i intensificació de mesures d'adaptació climàtica, s'han introduït noves accions de generació d'ombra a diversos espais del barri.

- **Proposta de governança i processos participatius:** presentació dels quatre espais de governança del Pla de Barris: comissió de seguiment, espais de treball comunitaris, espais de treball amb col·lectius prioritaris i processos participatius de projectes concrets.

Amb relació a la *comissió de seguiment*, aquest serà l'espai de seguiment general, rendició de comptes i avaluació del Pla de Barris, amb la previsió de realitzar tres trobades anuals obertes a la ciutadania (es podran revisar la periodicitat amb el desplegament de les accions).

Pel que fa als *espais de treball comunitaris*, es configuraran com a àmbits per nodrir i construir accions de les línies estratègiques. S'ha presentat un llistat d'espais identificats al territori i s'ha validat la proposta presentada amb algunes modificacions: es treuen del llistat "Respira cuidador" i "Bon veïnatge amb la gent gran", ja que es tracta de projectes molt específics, i s'afegeixen els projectes "Radars" (per treballar el tema soledat no volguda i altres relacionats amb el benestar emocional de la gent gran), "Mar de Cartes" (iniciativa per la redacció i enviament de cartes entre joves i gent gran) i "Prepara't" (acompanyament i inserció laboral de joves). També es preveu la creació d'una petita comissió com espai de treball amb el sector del comerç.

Respecte al *treball amb col·lectius prioritaris*, s'ha aprovat la proposta amb un incís sobre l'actuació amb persones migrades a partir de la Taula Barceloneta Diversa.

Finalment, s'ha explicat que els *processos participatius de projecte concrets* són entesos com a iniciatives en contextos puntuals i que actualment es preveuen els processos d'urbanització del carrer de Pepe Rubianes, la millora places de la Maquinista i les marxex exploratòries pel barri, sense perdre la perspectiva d'engegar altres processos més endavant.

5.- Debat sorgit durant la trobada

En finalitzar la presentació inicial, es van presentar les propostes incorporades en cadascuna de les línies estratègiques proposades per al Pla de Barris, a partir de les aportacions de la 1ª sessió de la Comissió de Seguiment i de les reunions prèvies amb agents del territori. Per a cada línia estratègica es va obrir un torn de paraula per a la

intervenció de les persones assistents a la sessió. A continuació, es desglossen les intervencions sorgides del debat, organitzades per línies estratègiques del Pla.

Educació i cultura

- **Manuel Martínez (Associació de Veïns de la Barceloneta):** identifica que les accions proposades se centren en l'etapa de l'adolescència i la joventut i pregunta si hi ha previsió d'actuació en la promoció de l'educació continuada amb la gent adulta.
 - La Mireia respon que aquests tipus d'accions s'ubiquen a la línia estratègica de desenvolupament econòmic i ocupació, però que es poden traslladar a aquesta línia, si així s'hi senten més còmodes.
- **Carme Tomàs (Associació de Geganters de la Barceloneta):** comenta que en referència a la proposta sobre el desenvolupament d'activitats artístiques no s'havia delimitat una franja d'edat específica d'incidència, com apareix a la presentació.
 - La Mireia afirma que s'ampliarà la franja d'edat d'aquesta acció.

Espai públic i accessibilitat

- Aquesta línia estratègica es dona per validada sense intervencions.

Habitatge i rehabilitació

- Aquesta línia estratègica es dona per validada sense intervencions.

Salut, benestar i comunitat

- **Helena Moyà (Biblioteca Barceloneta - La Fraternitat):** explica que enlloc de crear oferta d'alfabetització digital nova, caldria fer difusió i comunicació sobre l'oferta existent, que s'ofereix des de diferents espais, com la biblioteca o el casal comunitari. Sembla que els tallers no s'estan omplint.
 - La Mireia respon que es tindrà en consideració i es valorarà com coordinar millor la difusió d'aquests serveis.
- **Carme Tomàs (Associació de Geganters de la Barceloneta):** afegeix que també cal fer més difusió i comunicació sobre les accions referents a la soledat no volguda existents al territori.
- **Luis Monzón (Associació Barceloneta Alerta):** exposa que al barri hi ha diversos projectes en curs que treballen amb les persones grans i que, per tant, no caldria crear noves accions en aquest àmbit. En aquest sentit, identifica que el Pla de Barris hauria de reforçar les propostes desenvolupades al Pla Comunitari, per la Biblioteca

o pels Serveis Socials, per exemple. Considera que caldria fer reunions d'articulació per organitzar què es pot fer conjuntament.

- La Mireia explica que aquesta necessitat d'articulació i suport està prevista al Pla de Barris per tal de donar resposta a les demandes del territori a través d'un treball conjunt amb les iniciatives existents. Afegeix que dins de la definició de la governança del pla es podran concretar espais per treballar aquesta articulació.

Desenvolupament socioeconòmic i ocupació

- **Manuel Martínez (Associació de Veïns de la Barceloneta):** comenta que en altres fòrums, com al Pacte per Ciutat Vella, han sorgit propostes més àmplies sobre el suport al comerç del barri, com és el cas de la creació d'una incubadora d'oficis. I afegeix que cal tenir clar que no es poden duplicar esforços en aquesta línia estratègica.
 - La Mireia aprofita per explicar que el Pacte per Ciutat Vella compta amb un horitzó d'actuació fins al 2035, el qual té un seguit de propostes que s'articulen a través d'altres plans i programes, com el Pla de Barris. Explica que des del Pla de Barris es pot executar les mesures de curt termini que han sortit al fòrum del Pacte per Ciutat Vella. I afegeix que, complementàriament, es fa la coordinació amb el Pla de Desenvolupament Econòmic que engloba el conjunt del districte, entre d'altres espais de coordinació.
- **Manuel Martínez (Associació de Veïns de la Barceloneta):** ressalta que hi ha la previsió de revisar el Pla d'Usos en l'àmbit de ciutat o de districte i que caldria incorporar la visió de la ciutadania en aquest procés, principalment per pensar el desenvolupament econòmic des de l'òptica del consum, per exemple.
 - La Mireia aclareix que cada procés té la seva temporalitat i que cal esperar per verificar quines alteracions del Pla d'Usos podrien incidir en les actuacions del Pla de Barris.
- **Luis Monzón (Associació Barceloneta Alerta):** comparteix una reflexió sobre la necessitat de recursos per donar suport a les idees i propostes que ja existeixen al territori. D'altra banda, identifica l'oportunitat per promoure la reobertura de parades del mercat per tal d'incentivar l'ocupació de persones del barri i que el repte a fer front en aquest àmbit són les limitacions imposades per l'Institut Municipal de Mercats.
 - La Mireia comenta que en edicions anteriors del Pla de Barris s'ha pogut dur a terme iniciatives com aquesta a altres barris de la ciutat. Explica que en

aquest tipus de proposta s'intentarà sumar forces de diversos actors i institucions, i que cal pensar mesures per utilitzar les parades no només per al comerç, sinó que per a altres tipus de serveis.

- **Luis Monzón (Associació Barceloneta Alerta):** aclareix que la seva intervenció no feia referència a la necessitat de més subvencions per als projectes, sinó que era sobre la necessitat d'articular actors i recursos al voltant d'aquests.
 - La Mireia aprofita per explicar que els projectes dins del Pla de Barris han de tenir un inici i un final durant el pla, per tal de no comprometre el pressupost municipal de cara al futur.

Adaptació climàtica, transició energètica i verd urbà

- **Carme Tomàs (Associació de Geganers de la Barceloneta):** pregunta si des del Pla de Barris s'està en contacte amb el Pla Clima, referent a les mesures d'adaptació climàtica. Pel que fa a la valoració i ampliació de refugis climàtics, recorda que alguns d'aquests llocs tanquen a l'agost. També comenta que les normatives són molt restrictives respecte a les ajudes d'àmbit de l'adaptació climàtica per a les persones particulars. Finalment, pregunta si el Pla de Barris preveu mesures com aquestes i si és possible canviar la normativa que hi incideix.
 - La Mireia respon que s'està en contacte amb el Pla Clima i afegeix que el Pla de Barris no incideix directament en els habitatges privats, però que es pot pensar mesures formatives i divulgatives sobre el tema.
- **Manuel Martínez (Associació de Veïns de la Barceloneta):** per una banda, exposa que els procediments d'aprovació municipal referents a la instal·lació de plaques fotovoltaïques a les terrasses són complexos i que caldria pensar la instal·lació de plaques al mercat de la Barceloneta per generar energia per a les parades. D'altra banda, identifica que no s'ha pensat el tema del reciclatge en aquesta línia estratègica i que, en aquest àmbit, caldria fomentar la instal·lació de màquines de recollida d'envasos pel barri.
 - La Mireia respon que no és fàcil actuar sobre el tema de la instal·lació de plaques fotovoltaïques, per qüestions referents, per exemple, al compromís comunitari i al manteniment i gestió, però que s'estan explorant propostes dins del Pla de Barris.
 - L'Ares comenta que en aquest aspecte s'ha creat un grup de treball a l'ajuntament derivat de la Mesura de Govern del Pla Clima, el qual està treballant el tema de la transició energètica. Afegeix que el tema és complex i

que la normativa posa diversos límits a l'actuació, però que s'està engegant projectes pilot a l'espai i edificis públics.

- La Mireia explica que es pot incorporar la proposta sobre reciclatge al Pla de Barris i recorda que hi ha un grup de treball sobre “plàstic zero” dins del Pla Comunitari.
- **Helena Moyà Martínez (Biblioteca Barceloneta - La Fraternitat):** pregunta si s'ha pensat alguna actuació sobre el tema de la descarbonització.
 - L'Ares respon que al Pla de Barris s'ha decidit centrar més en el tema de l'adaptació que en la mitigació climàtica.
- **Maila Iammartino (AMPA Mediterrània):** recorda que inicialment la proposta sobre la generació d'ombra als patis també incloïa els casals infantils i que, a més, es demanava una zona d'ombra a la platja. També comenta que hi ha una proposta de crear una comunitat energètica al barri, la qual s'ha presentat als Pressupostos Participatius.
 - La Mireia respon que es pot recuperar aquestes propostes, inclosa la que s'ha presentat als Pressupostos Participatius, després del resultat de les votacions. Però recorda que propostes com aquesta són projectes d'inversió i que acaben per consumir molts recursos pressupostaris del Pla de Barris.
- **Jordi Ham-Man (Club Natació Atlètic-Barceloneta):** assenyala que als Pressupostos Participatius també es va demanar la instal·lació de plaques fotovoltaïques a les grades del camp de futbol de la Barceloneta. I que respecte a la intervenció al carrer Pepe Rubianes, cal tenir en consideració l'existència de diversos edificis amb sostre d'uralita.
 - La Mireia afirma que es tindrà en consideració les propostes que es van presentar als Pressupostos Participatius i que es traslladarà el tema dels sostres d'uralita als serveis pertinents de l'ajuntament.
- **Carme Tomàs (Associació de Geganters de la Barceloneta):** exposa la necessitat de substituir els escocells dels arbres perduts a diverses voreres del barri, principalment a les zones on hi ha restaurants.
 - La Mireia informa que es traslladarà el tema a l'Institut Municipal de Parcs i Jardins, donat que no és un àmbit d'actuació del Pla de Barris.

Proposta de governança i Processos participatius

Espais de treball comunitari

- **Montse Rojas (Veïna):** comenta l'existència del projecte “Respira Cuidador” al CAP de la Barceloneta, desenvolupat per la metgessa Victoria Mazo. El projecte actua

amb persones voluntàries que duen a terme activitats amb pacients del CAP, com bingos i manualitats. Es tracta d'un projecte puntual i no d'un espai de treball.

- **Luis Monzón (Associació Barceloneta Alerta):** explica que a més del projecte “Respira Cuidador” també es desenvolupa el projecte “Bon Veïnatge al Barri” amb la gent gran, però que no s’ha configurat com a espai de treball. En aquest sentit, afirma que el projecte “Radars” seria un projecte de caràcter més comunitari, el qual lidera el Centre de Serveis Socials de la Barceloneta. I afegeix que des d’aquest projecte es podrien construir xarxes per al desplegament del Pla de Barris.
 - La Mireia confirma que amb el projecte “Radars” es podria treballar el tema de la soledat no volguda i tot allò que tingui a veure amb el benestar emocional de les persones grans.
- **Pere M. Elizalde (Centre de Serveis Socials de la Barceloneta):** explica que des del Centre de Serveis Socials de la Barcelona es desenvolupen el projecte “Radars”, amb la gent gran, i els projectes “Mar de Cartes”, entre gent jove i gent gran, i “Prepara’t”, d’acompanyament i inserció laboral de joves, els quals busquen donar resposta a alguns dels reptes del Pla de Barris.
- **Manuel Martínez (Associació de Veïns de la Barceloneta):** recorda que no tota la població coneix o participa dels espais llistats a la presentació i que caldria reforçar la divulgació i difusió de la participació i exposició dels resultats de les línies estratègiques del Pla de Barris.
 - La Mireia aprofita per fer consulta si l’espai per fer la devolutiva de les accions del Pla de Barris serà la Comissió de Seguiment i els presents consideren que sí, que és millor no crear un nou espai.
- **Maria Jesús Vidal (ACIB Barceloneta):** pregunta si per al sector del comerç es preveu algun espai de treball específic. També identifica que ara mateix no hi ha una taula específica del sector, però que en altres projectes n’hi havia alguna, amb la potencialitat d’ajudar a fer diagnosi del sector.
 - La Mireia comenta que una de les grans dificultats de reunió amb el sector del comerç es refereix al tema de la conciliació horària. I proposa que seria més adient crear una petita comissió per treballar amb el sector al Pla de Barris.
- **Manuel Martínez (Associació de Veïns de la Barceloneta):** comenta que alguns dels espais de treball comunitari podrien sorgir a partir de les persones que participen de la comissió de festes del barri o de la coordinadora de projectes de memòria històrica de la Casa de la Barceloneta 1761.
 - La Mireia explica que si des del Pla de Barris s’han de desplegar actuacions d’àmbit cultural o de memòria històrica es podran activar aquests espais.

- **Luis Monzón (Associació Barceloneta Alerta):** explica que l'espai del projecte Barceloneta Diversa en realitat seria el Grup Motor de la Barceloneta Diversa. També afegeix que cal considerar el projecte “Bon veí, bon profit”, llistat a la presentació.
 - La Mireia confirma que es treu del llistat d'espais de treball comunitari els projectes “Bon Veïnatge al barri” i “Respira Cuidador”, pel caràcter puntual de les intervencions. I que s'hi mantenen el Grup Motor de la Barceloneta Diversa i el projecte “Bon veí, bon profit” per treballar accions relacionades amb el tema de l'alimentació.
- **Jordi Ham-Man (Club Natació Atlètic-Barceloneta):** consulta si posteriorment es poden afegir projectes o espais a aquest llistat.
 - La Mireia confirma que es podran afegir més espais de treball comunitari segons el desplegament de les accions del Pla de Barris.

Treball amb col·lectius prioritaris

- **Lourdes López (Associació de Veïns i Veïnes de l'Òstia):** Pregunta si es treballarà amb sobre salut mental.
 - La Mireia respon que la salut mental entraria com un tema transversal en el desenvolupament del Pla de Barris, i es pot treballar des de la Taula de Salut.

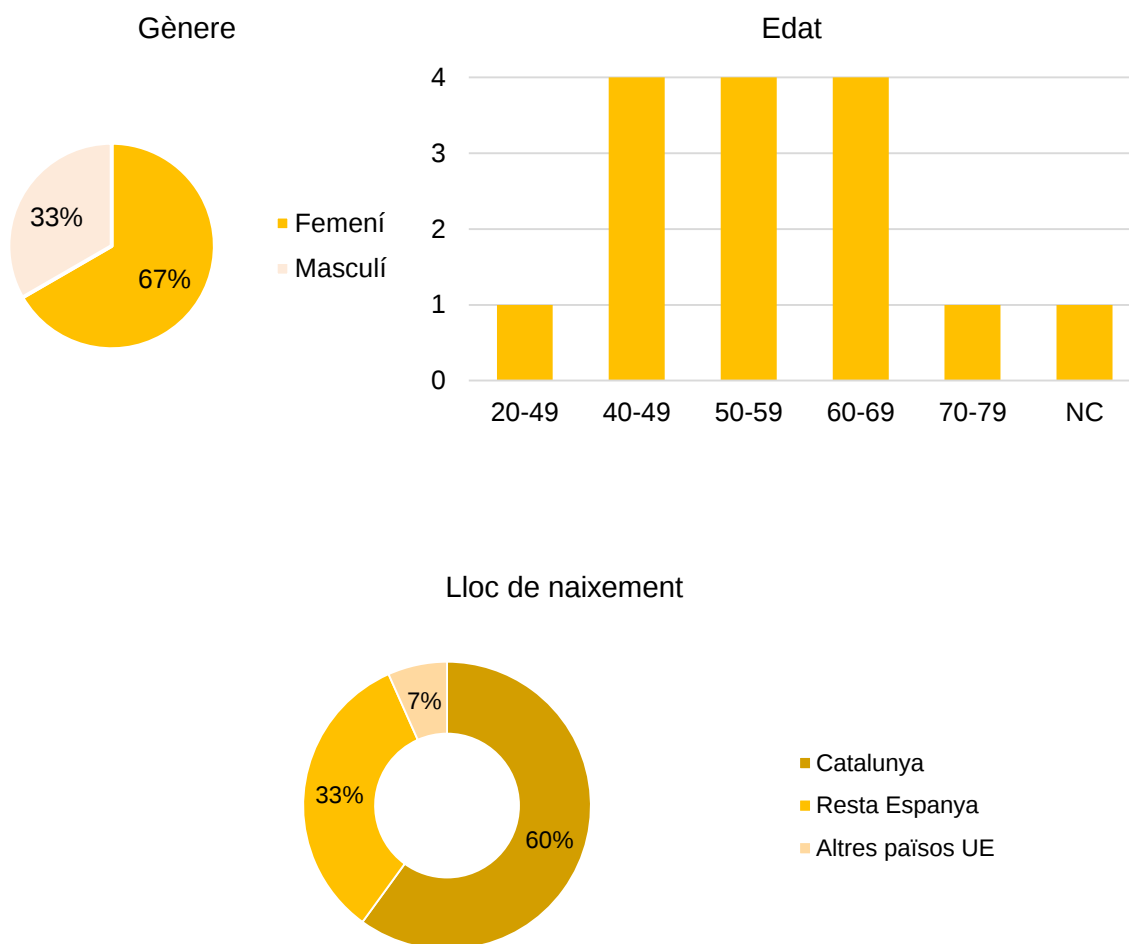
Processos participatius de projectes concrets

- **Manuel Martínez (Associació de Veïns de la Barceloneta):** explica que les accions proposades de promoció d'encartellades sobre els processos participatius no tenen un impacte satisfactori de difusió i comunicació al barri. Acredita que seria més eficient dur a terme un acte públic al carrer per recollir impressions de la ciutadania sobre els projectes.
 - La Mireia explica que un repte per a la realització de reunions a l'espai públic fa referència a la dificultat d'oferir material de suport i les necessitats tècniques per treballar les dinàmiques participatives dels processos. Afegeix que una solució alternativa podria ser fer una exposició pública sobre el procés participatiu.

6.- Avaluació

A continuació es presenten els resultats obtinguts dels qüestionaris d'avaluació que es van repartir entre les persones que van assistir a la sessió participativa que permeten valorar de forma individual el desenvolupament de l'acte. De les 18 persones que van participar, el van retornar 15 persones.

Se'ls proposava opinar sobre diferents aspectes, atorgant un 10 com a puntuació més alta i 1 com a la més baixa. D'altra banda, hi havia 2 preguntes obertes perquè poguessin indicar què és el que més els havia agradat de la sessió i quins aspectes consideren que es poden millorar.

Continguts	Interès a participar	Oportunitat d'expressió	Tasca equip organitzador	Total
8,40	7,80	8,53	8,53	8,32

El que més m'ha agradat...

- Molt dinàmica i les persones podien participar sense problema.
- Exposició.
- Participació crítica.
- Bona presentació (exposició, presentació, idees, participació-debat).
- Ampliar actuacions.

Podria haver estat millor...

- La participació dels veïns.
- Espai.
- Llenguatge pla, clar i directe.